

TARJOUSPYYNTÖ TILINTARKASTUSPALVELUSTA

Ylitornion seurakunnan talouspäällikkö ja -sihteeri hoitavat Ylitornion, Pellon ja Kolarin seurakunnan talous- ja hallintoasioita.

Seurakuntien tilinpäätökset ja lisätiedot löytyvät jokaisen seurakunnan verkkosivuilta. Kirkollisveron määrä on jokaisessa seurakunnassa n. 600 000 euroa ja henkilö kuntaa noin 10 henkilöä. Seurakunnissa on jäseniä noin alle 3 000 jäsentä.

Kirjanpito, reskontrat ja palkkakirjanpito hoidetaan kaikkien seurakuntien osalta keskitetysti Kipassa. Talousarviot ja tilinpäätökset tehdään Ylitornion seurakunnan toimesta.

Pyydän tarjoustanne näiden seurakuntien tilitarkastuspalvelusta vuosille 2023 – 2026. Tilintarkastukset tulee laskuttaa vuosittain ja jokaiseen seurakuntaan erikseen.

Tarjoukset tulee toimittaa talous.ylitornio@evl.fi 30.11.2022 mennessä.

Ylitornio 15.11.2022

Ylitornion seurakunta

Pirta Melaluoto

Tarjous tilintarkastuksesta

Pellon seurakunta

28.11.2022

JULKINEN

Palkkiomme

Tarjouspyyntönne mukainen arvonlisäveroton, kiinteä kokonaishinta Pellon seurakunnan tarkastuspalveluista vuosille 2023–2026 on **8 100 euroa**.

Tarjous edellyttää erillisen toimeksiantokirjeen tai sopimuksen laatimista ja hyväksymistä sekä KPMG Oy Ab:n tavanomaista asiakas- ja toimeksiantohyväksyntää, mukaan lukien riippumattomuuden ja intressiristiriitojen selvitystä.

KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm.

© 2022 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Document Classification: KPMG Public

YLITORNION, PELLON JA KOLARIN SEURAKUNTIEN

TARJOUS HALLINNON JA TALOUDEN
TARKASTUSPALVELUISTA 2023-2026

BDO AUDIATOR OY | 30.11.2022

TILINTARKASTUSTARJOUS VUOSILLE 2023-2026

TARKASTUSPALVELUT

Kiitämme tarjouspyynnöstänne ja mahdollisuudesta tarjota teille tilintarkastuspalveluitamme. Asiantuntijoillamme on mittavaa kokemusta seurakunnille suoritetuista tilintarkastustoimeksiannoista jo kymmenien vuosien ajalta. Kokemuksemme myötä voimme tarjota teille sekä laadukasta että kustannustehokasta tilintarkastusta - oikeaa palveluasennetta unohtamatta.

Tarjouksemme kattaa organisaationne lakisääteisen (Kirkkojärjestyksen 15 luvun § 8 mukaisen) tilintarkastuksen kirkkovaltuuston toimikaudeksi 2023-2026 sekä mahdolliset muut palvelut, ja se on voimassa päätökseenne asti.

Vastaamme mielellämme tarjousta koskeviin kysymyksiin. Yhteyshenkilönä toimii aluejohtaja Tiina Mikkonen-Brännkärr, +358 40 767 0438, tiina.mikkonen-brannkarr@bdo.fi. Toivomme, että tarjouksemme vastaa odotuksianne.

BDO Auditor Oy

Taneli Mustonen
Toimitusjohtaja

VAHVUUTEMME

Ehdotamme että valitsette seurakuntanne tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n. Vahvuukiamme ovat mm.:

- ▶ syvälinen julkishallinnon asiantuntemus
- ▶ laaja seurakuntien tarkastuskokemus ja seurakuntatalouden ja -hallinnon ja niiden erityispiirteiden hallinta
- ▶ asiantuntijoidemme kokemus, osaaminen ja laadukas työ
- ▶ EU-hankkeiden, arvonlisäverotuksen ja IT-tarkastuksen erityisosaaminen
- ▶ monipuoliset neuvonanto- ja koulutuspalvelut
- ▶ hyvä asiakaspalvelu

TARKASTUSTIIMI

Ehdotamme päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Eetu Rantakeisua ja hänen varahenkilöksi KHT, JHT Tiina Mikkonen-Brännkärr. Lisäksi toimeksiannossa voidaan käyttää avustavaa tarkastajaa.

Käytettävissänne on tarvittaessa myös muita BDO:n asiantuntijoita, joita voidaan hyödyntää toimeksiannossa suostumuksellanne.

BDO - JULKISSEKTORIN VAHVA ASIANTUNTIJA

BDO SUOMESSA

Olemme Suomessa julkisen hallinnon johtava tarkastusyhteisö. Asiakkainamme on merkittävä osa suomalaisesta julkishallinnosta ja sen keskeisistä toimijoista - kuntia, kuntayhtymiä, yliopistoja sekä eri ministeriöitä ja valtionhallinnon tilivirastoja. Lisäksi olemme erikoistuneet myös seurakuntien tilintarkastukseen. Tilikausina 2019-2022 asiakkaanamme on ollut yli 100 Suomen evankelisuterilaisen kirkon seurakuntatalouksista.

Palvelemme asiakkaitamme joustavasti ja paikallisesti, kansainvälisen ketjun tuella. Menestyksemme tilintarkastusyhteisönä ja taloushallinnon asiantuntijana perustuu pitkiin ja luottamuksellisiin asiakassuhteisiin sekä mutkattomaan henkilökohtaiseen kanssakäymiseen. Poikkeuksellisen hyvä asiakaspalvelu on ensisijainen osa kaikkea toimintaamme - meitä vie eteenpäin halu tehdä parhaamme hyvässä yhteistyössä asiakkaamme kanssa.

Tilintarkastuksen lisäksi tarjoamme mm. sisäistä tarkastusta, hanke- ja IT-tarkastusta, veropalveluita sekä neuvonanto- ja kehittämispalveluita. Tarjoamme lisäksi asiakkaamme tarpeisiin räätälöityä laadukasta koulutusta.

BDO on luotettava ja asiantunteva yhteistyökumppani talouden ja hallinnon alalla, ja asiantuntemuksellamme voimme tukea myös seurakuntien arvokasta perustyötä. Voimme tilintarkastuksen lisäksi tarjota asiantuntemustamme seurakunnille erityisesti yhdistymisselvityksissä, kiinteistöselvityksissä, johdon koulutus- ja konsultointipalveluissa sekä muissa neuvontapalveluissa.

Toimistomme Suomessa:

- Helsinki (Lauttasaari & Pasila)
- Hyvinkää
- Turku
- Tampere
- Oulu
- Lappeenranta
- Jyväskylä
- Rovaniemi
- Joensuu
- Seinäjoki
- Pori
- Porvoo
- Rauma
- Tammisaari
- Forssa
- Vaasa
- Maarianhamina

TILINTARKASTAJIEMME OSAAMINEN

Tilintarkastajillamme on vahva hallinnon ja laskentatoimen osaaminen sekä pitkä kokemus seurakuntien erityiskysymyksistä. Huomioimme kunkin seurakunnan organisaation ja ympäristön sekä niihin liittyvät riskit. Riskienhallinnan arvioinnissa hyödynnämme laajan asiantuntijaverkostomme tietämystä ja muista seurakunnista saatuja kokemuksia.

Sen lisäksi että tilintarkastajamme ovat auktorisoituja alansa ammattilaisia, useimmilla on pitkä käytännön työkokemus erilaisissa taloushallinnon tehtävissä. Monet tarkastajistamme omaavat myös seurakuntasektorilta hankittua kokemusta. Tämän vuoksi voimme olla hyvänä tukena viranhaltijoille erilaisten uudistusten läpiviemisessä, kuten esimerkiksi erilaisissa seurakuntarakenteiden muutostilanteissa.

Noudatamme tarkastustyössä alan lainsäädäntöjä sekä muita alan ohjeistuksia, hyvää tilintarkastustapaa sekä yhtiön oman laaturyhmän luomia menettelytapoja. Tarkastajien työ on sekä ulkoisen että sisäisen laadunvarmistuksen piirissä, ja henkilöstölle tarjotaan runsaasti koulutus- ja kehittymismahdollisuuksia.

Kehittämistyöstä vastaa yhtiömme laaturyhmä, johon kuuluu neljä auktorisoitua tilintarkastajaa ja sihteeri. Laaturyhmä pitää yllä laatukäsikirjaa, huolehtii tilintarkastuksen laadusta ja kehittämisestä sekä järjestää koulutuksia koko henkilöstölle.

BDO - oikean kokoinen kumppani:

- Joustava ja helposti lähestyttävä. Palvelemme asiakkaitamme joustavasti ja paikallisesti läpi Suomen.
- BDO toiminut Suomessa 80-luvulta lähtien, itsenäisenä henkilökuntansa omistamana toimistona vuodesta 1994. BDO Auditor Oy on perustettu vuonna 1992.
- Palveluksessamme on yhteensä yli 300 henkilöä, joista auktorisoituja tilintarkastajia (JHT/JHTT, KHT tai HT) on noin 85.
- Moni tilintarkastajistamme on suorittanut kaksi auktorisointitutkintoa.
- Liikevaihto Suomessa 31. elokuuta 2021 päättyneellä tilikaudella noin 28,3 M €.
- Lisätietoa löytyy verkkosivuiltamme www.bdo.fi.

TILINTARKASTUKSEN LAAJUUS JA HINTA

TAUSTAOLETUKSET

Suoritamme tilintarkastuksen hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tilintarkastuspalkkio perustuu toimeksiannossa tehdyn työn määrään. Tilintarkastuksen laajuuden arviointi perustuu mm. tällä hetkellä käytössämme oleviin tietoihin seurakunnan taloudesta ja toiminnasta sekä seuraaviin toimeksiannon asianmukaisen suorittamisen kannalta olennaisiin seikkoihin:

- ▶ Organisaatioissa ja toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia.
- ▶ Kirjanpito ja raportointi on hoidettu asianmukaisesti ja talouden järjestelmät toimivat luotettavasti ilman olennaisia häiriöitä ja muutoksia.
- ▶ Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta on ohjeistettu asianmukaisesti.
- ▶ Tilinpäätös liitteineen on valmis sovittuna tarkastusajankohtana.
- ▶ Lisätietoja antavat henkilöt ovat tarvittaessa tavoitettavissa tarkastuksen aikana.
- ▶ Tilintarkastuksessa tarvittavat asiakirjat ovat tarkastajan käytössä sovittuina tarkastuspäivinä.

KIRKKOJÄRJESTYKSEN 15 LUVUN MUKAINEN TILINTARKASTUS

- ▶ Lakisääteisen tilintarkastuksen arvioitu laajuus ja hinta:
  - ▶ Ylitornion seurakunta 4 tarkastuspäivää per vuosi, hinta 3500 € (alv 0%)/tilikausi
  - ▶ Pellon seurakunta 3 tarkastuspäivää per vuosi, hinta 2700 € (alv 0%)/tilikausi
  - ▶ Kolarin seurakunta 3 tarkastuspäivää per vuosi, hinta 2700 € (alv 0%)/tilikausi
- ▶ Tarkastuspäivien määrä täsmentyy vuosittain tarkastussuunnitelmassa.
- ▶ Tilintarkastus suoritetaan etänä tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen ja palaverit järjestetään Teamsin välityksellä
- ▶ Mikäli tarkastus edellyttää paikan päälle saapumista, niin matkakustannukset veloitetaan verohallinnon vuosittain vahvistamien korvausten mukaisesti.
- ▶ Tarkastuspäivän pituus on 7,5 h.

MUUT LISÄPALVELUT

Mahdollisen yhteisvastuukeräyksen tilityksen tarkastamiseen sovelletaan lakisääteisen tilintarkastuksen päivähintoja.

Muista lisäpalveluista sovitaan aina erikseen.

HINTOJEN TARKISTAMINEN

Tarkistamme hintoja vuosittain 2 % alkaen 1.6.2024.

MUUT EHDOT

- ▶ Hintoihin lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero
- ▶ Laskutus tapahtuu tehdyn työn perusteella, maksuehtona on 14 pv netto.
- ▶ Viivästymisajalta veloitetaan korkolain mukainen viivästyskorko.
- ▶ Mikäli ei muuta erikseen sovita noudatamme tarkastustoiminnassa JYSE 2014 palveluehtoja (Huhtikuu 2017 / Päivitysversio).

LIITE 1

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUSTAPA, RAPORTOINTI JA LAADUNVARMISTUS- JÄRJESTELMÄ

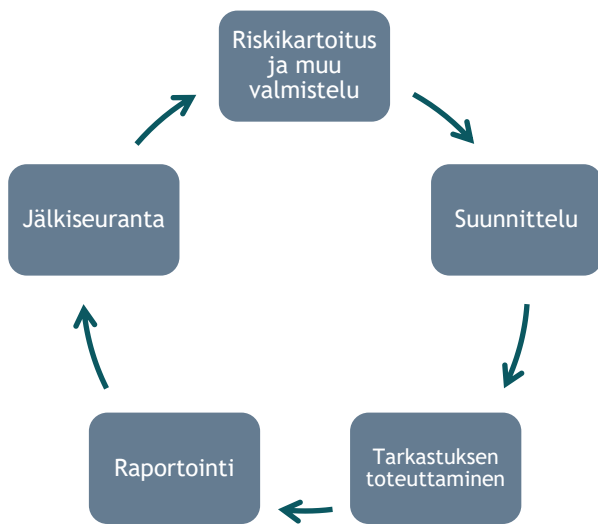

TILINTARKASTUSPALVELUN TOTEUTUSTAPA

TILINTARKASTUKSEN TOIMINTAKETJU

Tilintarkastuksen toimintaketju voidaan jaotella alla olevan kuvan mukaisesti viiteen eri vaiheeseen. Tarkastustyöme lähtökohtana on asiakkaan toimintaorganisaatio ja -ympäristö sekä niihin liittyvät olennaiset riskit. Pitkäaikainen ja laaja-alainen kokemus toimialasta varmistaa sen, että seurakuntien toiminnan erityispiirteet otetaan huomioon tilintarkastusprosessin eri vaiheissa.

Kuva 1 - Tilintarkastusprosessin vaiheet:

RISKIEN KARTOITUS JA MUU VALMISTELU

Tarkastustyön toimintaketjun ensimmäisessä vaiheessa selvitämme, miten asiakas on tunnistanut omaan toimintaansa liittyvät riskit ja niiden toteutumismahdollisuudet. Perehdymme asiakkaan toimintaan, organisaatioon, taloudelliseen tilanteeseen, toiminnan ja talouden ohjausjärjestelmiin sekä tietojärjestelmiin. Tutustumme asiakkaan tarjoamaan palveluvalikoimaan ja sen toteuttamistapoihin, sekä selvitämme asiakkaan asemaa verrattaessa sitä muihin vastaaviin yhteisöihin tai tarkastuskohteisiin. Riskien arvioinnissa käytämme BDO-konsernin asiantuntijaverkoston tietämystä ja aikaisempaa kokemusta vastaavista organisaatioista.

Riskien kartoituksen avulla määrittelemme tarkastuksen painopistealueet tarkastustyön perustaksi. Varsinainen tarkastustyö suunnataan erityisesti alueille, joissa asiakkaalle saattaa syntyä olennaisia menetyksiä. Riskeille alttiit alueet tarkastetaan säännöllisesti.

Tarkastuskauden aikana riskien kartoitusta suoritetaan tarpeen mukaan, mikäli olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Muutokset organisaation toiminnassa, kuten esimerkiksi palvelujen ulkoistaminen, vaikuttavat tarkastuksen sisältöön ja kohdentamiseen. Asiantuntemustamme voi käyttää myös asiakkaan itsensä suorittaman riskien kartoituksen tukena.

SUUNNITTELU

Tarkastustyöme perustaksi laadimme tarkastuskaudelle tarkastussuunnitelman. Alkukartoituksen perusteella valitsemme alueet, joihin kohdennamme tarkastukseen käytettävissä olevan ajan. Suunnitelmassa määritellään myös tarkastusmenetelmät, joiden avulla saadaan tehokkaimmin riittävä varmuus tarkastettavan organisaation toiminnan tilasta sekä sovitaan vastuunalaisen tilintarkastajan ja muiden tarkastustyössä mukana olevien tarkastajien välinen työnjako.

Tarkastussuunnitelma laaditaan nelivuotiskaudeksi siten, että tarkastamme asiakkaan koko toimintaorganisaation tarkastuskauden aikana. Painopistealueiden valinnassa voidaan käyttää asiakkaan talousarviorakennetta kohdistamalla tarkastus esimerkiksi eri tulosalueisiin ja toimintoketjuihin. Painopistealueiden tarkastuksen suoritamme vuosittain laadittavan, tarkastussuunnitelmaa tarkentavan työohjelman perusteella.

Suunnitelmia laadittaessa keskustelemme tarkastuskohteen operatiivisen johdon kanssa tarkastuksen painotuksista. Suunnitelma tehdään tarkastuskohteesta riippumattomasti, mutta siinä otetaan huomioon tarkastuskohteen kanssa käydyt keskustelut.

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tarkastuksemme päämääränä on varmistaa asiakkaan hallinnon ja talouden hoidon laillisuus, sisäisen valvonnan toimivuus, sekä kirjanpidon, tilinpäätöksen ja muun laskentatoimen oikeellisuus ja riittävyys (taulukko 1 seuraavalla sivulla). Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan asianmukaisuutta arvioimme jatkuvasti muun tarkastuksen yhteydessä sekä erikseen riskiperustaisesti valituilla painopistealueilla. Sisäisen valvonnan viitekehystenä ja arviointikriteereinä käytämme mm. COSO-mallin mukaisia sekä INTOSAIN* määrittelemiä standardeja.

Tarkastuksissa hyödynnämme asiakkaan asianhallinnan ja taloushallinnon tietojärjestelmiä ja käytämme atk-avusteista tarkastusta (IDEA -ohjelma) suurten tietomassojen käsittelyyn. Tarkastusmenetelmiämme ovat mm. asiakkaan työ- ja toimintaketjukaavioihin tutustuminen, aineistotestaukset, haastattelut, kyselyt sekä tietojärjestelmien ja eri toimintojen sisäisten kontrollien testaus.

Jo tilikauden aikana tarkastamme taloushallintojärjestelmien oikeellisuutta, toimivuutta ja sisäisiä kontroleja, jotta voimme varmistua, että asiakkaan tietojärjestelmät tuottavat oikeat ja riittävät tiedot tilinpäätökseen. Samalla pystymme reagoimaan korjausta vaativiin asioihin hyvissä ajoin ennen tilinpäätöksen valmistumista.

*International Organization of Supreme Audit Institutions on valtioiden ylimpien tarkastuselinten kansainvälinen yhteistyöorganisaatio.

TILINTARKASTUSPALVELUN TOTEUTUSTAPA

Taulukko 1 - Vuosittaisen tilintarkastuksen toteuttaminen:

TARKASTUSALUE	TARKASTUKSEN TAVOITE	TARKASTUSKOHDE
Hallinnon laillisuus	Varmistaa tarkastuskohteen hallinnon ensisijaisesti kirkkolain ja kirkkojärjestyksen ja muiden hallintolakien sekä valtuuston päätösten mukaisuus	<ul style="list-style-type: none"> toimielinten / viranhaltijoiden päätöksenteko ja täytäntöönpano
Tilinpäätöksen oikeellisuus ja annettujen tietojen riittävyys	Varmistaa että tilinpäätös sisältää lakien, ohjeiden ja suositusten mukaiset tiedot ja ne on oikein johdettu kirjanpidosta ja muista asiakirjoista	<ul style="list-style-type: none"> tilinpäätöslaskelmien ja laatomisperiaatteiden oikeellisuus johtaminen kirjanpidosta oikeat ja riittävät tiedot
Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan toimivuus	Arvioida sisäistä valvontaa ja konsernivalvontaa painopistealueilla sekä kontrollien riittävyyttä tietojen oikeellisuuden, toiminnan ja talouden turvaamiseksi	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelu-, seuranta- ja johtamisjärjestelmien toimivuus toimintarisien hallinta kontrollit

RAPORTOINTI

Tarkastustyöstä suoritettava raportointi perustuu tehtyihin havaintoihin ja johtopäätöksiin. Pyrimme lisäämään tarkastustyön avoimuutta raportoimalla tarkastettavalle havainnoistamme välittömästi tarkastuksen aikana sekä suullisesti että kirjallisesti. Toimivalle johdolle raportoimme antamalla tilintarkastuspöytäkirjan sekä tarkastusraportteja ja muistioita. Tarkastusraportit ja muistiot laaditaan niin, että ne sisältävät tarvittavat suositukset korjattavista toiminnoista.

Tilikauden aikaisen tarkastustyön tulokset kerromme kirkkovaltuustolle, tai seurakuntayhtymässä yhteiselle kirkkovaltuustolle, osoitetussa tilintarkastuskertomuksessa, jossa esitetään olennaiset havainnot ja annetaan lausunnot tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä todetaan mahdolliset tilivelvollisiin kohdistuvat muistutukset.

Raportoimme kunkin tarkastettavan yhteisön tarkastussäännön tai muun ohjeistuksen mukaisesti suunnitelmien toteutumisesta.

Kuva 2. Tilintarkastajan raportit:

T Y Ö P A P E R I T	Tilintarkastuskertomus	Kirkkovaltuusto / Yhteinen kirkkovaltuusto
	Tarkastusilmoitus	Kirkkoneuvosto / Yhteinen kirkkoneuvosto
	Tilintarkastuspöytäkirja	Kirkkoneuvosto / Yhteinen kirkkoneuvosto
	Tarkastusraportit / muistiot	Esimiehet / Työntekijät
	Suullinen raportointi	Esimiehet / Työntekijät

JÄLKISEURANTA

Osana tilintarkastusta suoritamme edellisen vuoden aikana havaittujen epäkohtien jälkiseurannan. Jälkitarkastuksessa selvitämme, miten tarkastettava on käsitellyt esitettyjä havaintoja ja epäkohtia sekä millaisiin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Tarvittaessa raportoimme epäkohdista uudelleen, ellei korjaustoimiin ryhdytä kohtuullisen ajan kuluessa.

LAADUNVARMISTUSJÄRJESTELMÄ

BDO:N LAADUNVARMISTUSJÄRJESTELMÄ

Noudatamme palvelujen laadun varmistamiseksi BDO-konsernin laadunvarmistusjärjestelmää, jolla varmistetaan tarkastajien ammattitaito, asiakkaan ja toimeksiannon toimialan mukaisten menettelytapojen noudattaminen sekä alan laatuvaatimusten mukainen tilintarkastustyö.

Laatujärjestelmämme täyttää kansainvälisen tilintarkastusalan laadunvalvontastandardin

ISQC 1 vaatimukset (Laadunvalvonta tilintarkastusyhteisöissä, jotka suorittavat tilinpäätöksiin kohdistuvia tilintarkastuksia ja yleisluonteisia tarkastuksia sekä muita varmennus- ja liitännäispalvelutoimeksiantoja). BDO-konsernin laadunvarmistusjärjestelmässä on lisäpiirteinä huomioitu julkisen sektorin erityispiirteet ja julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa. Laadunvarmistusjärjestelmän kokonaisuutta on kuvattu alla olevassa kuvassa.

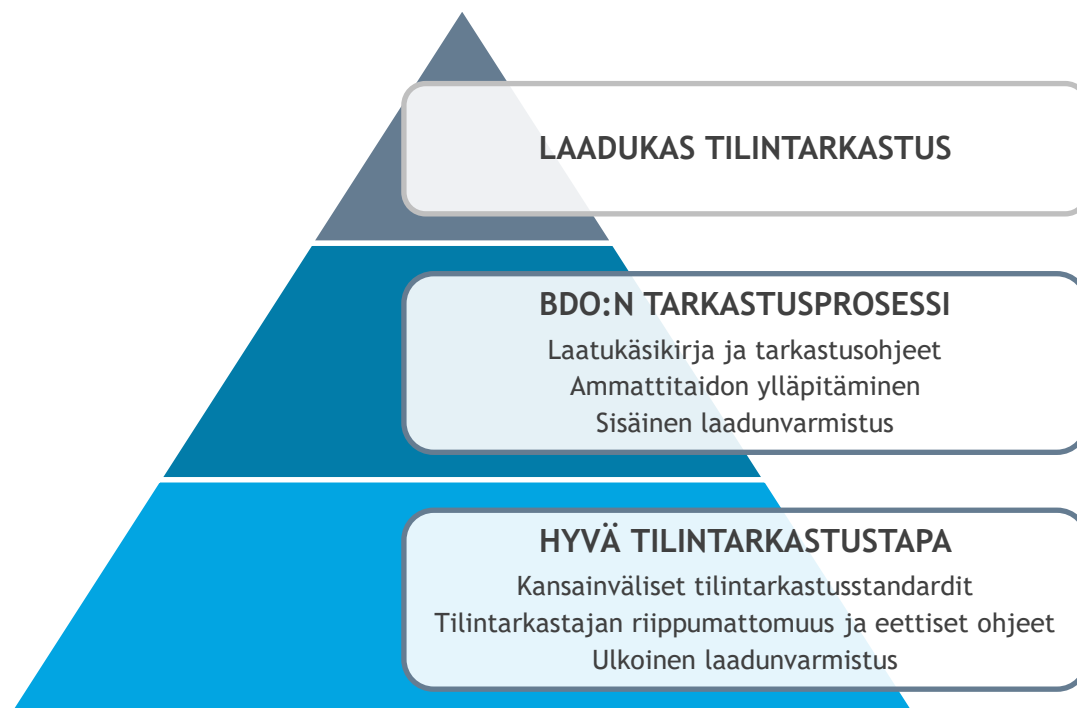
TOIMEKSIANNON VASTAANOTTAMINEN

BDO-konsernin johto hyväksyy uudet toimeksiannot ja jatkosopimukset olemassa oleville toimeksiannoille ja asiakassuhteille vasta, kun toimeksiannosta vastuullinen henkilö on yhtiön toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti hyväksynyt toimeksiannon tai päättänyt jatkaa sitä.

Yhtiön vakiintuneita menettelytapoja käyttämällä toimeksiannon vastuunalainen tilintarkastaja hankkii kohtuullisen varmuuden siitä, että uuteen asiakassuhteeseen tai tiettyyn toimeksiantoon liittyvät mahdolliset riskit ja niiden lähteet tunnistetaan ja arvioidaan.

Ennen toimeksiannon aloittamista ja vuosittain tarkastussuunnitelmaa laadittaessa sekä tarpeen mukaan tilanteiden niin edellyttäessä arvioidaan eettisten vaatimusten ja riippumattomuusvaatimusten noudattamista (IFACin eettiset ohjeet - *Code of Ethics for Professional Accountants* - erityisesti luku 290). EU:n tilintarkastusdirektiivissä ja tilintarkastuslaissa on säännökset siitä, että tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattomaan tilintarkastukseen.

Kuva 3 - BDO-konsernin laadunvarmistusjärjestelmän osatekijät:

LAADUNVARMISTUSJÄRJESTELMÄ

EETTISET VAATIMUKSET

Kaikessa tilintarkastustyössä noudatetaan ammattieettisiä periaatteita. Näihin kuuluvat:

- ▶ rehellisyys
- ▶ objektiivisuus
- ▶ ammatillinen pätevyys ja huolellisuus
- ▶ salassapitovelvollisuus
- ▶ ammatillinen käyttäytyminen.

Ammattieettisten periaatteiden noudattamista vahvistetaan tilintarkastusyhteisön johtamisjärjestelmällä, koulutuksella ja seurannalla. Käytännön toiminnan tukena toimii eettinen toimikunta. Toimikunnan työ on sekä ennaltaehkäisevää että ongelmatilanteisiin puuttumista.

HENKILÖSTÖ

Yhtiö arvioi tarjottaviin palveluihin liittyvät ammatilliset vaatimukset varmistaakseen, että yhtiöllä on asiakkaiden tarpeisiin nähden riittävä kapasiteetti ja tietotaito. Henkilöstön tulee täyttää ammatillista kehittymistä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka on määritelty:

- IFACin International Education Standardissa IES 7 ”Continuing Professional Development: A Program of Lifelong and Continuing Development of Professional Competence”, jossa määrätään, että IFACin jäsenjärjestöt saattavat voimaan jatkuvaa ammatillista kehittymistä (continuing professional development CPD) koskevan vaatimuksen olennaisena osana ammattilintarkastajan pysyvää jäsenyyttä, sekä
- IES 8 ”Competence Requirements for Audit Professionals” standardissa, jossa asetetaan tietotaitovaatimuksia tilintarkastuksen ammatillisille ja jotka IFACin jäsenjärjestöjen tulee saattaa voimaan antamalla toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita sen jäsenten tulee noudattaa

Lisäksi jäsenjärjestöt ja valvontaviranomaiset voivat asettaa muita jatkuvaa ammatillista kehittymistä koskevia vaatimuksia paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

Tyypillinen tarkastusryhmä koostuu yhdestä tai useammasta kokeneesta tarkastajasta ja avustavista tarkastajista. Lisäksi hyödynnetään erityisasiantuntijoita esimerkiksi tietojärjestelmien, veroasioiden ja henkilöstöhallinnon tarkastuksissa.

Tilintarkastajat ylläpitävät ammattitaitoaan kouluttautumalla ja myös toimimalla itse kouluttajina. Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta seuraa vuosittain annettavilla ilmoituksilla, että auktorisoidut tilintarkastajat kouluttautuvat riittävästi.

BDO-konserni panostaa henkilökuntansa ammattitaitoon järjestämällä puolivuositain 1-2 päivän mittaiset koulutuspäivät, joissa keskitytään erityisesti julkisen sektorin tarkastukseen liittyviin ajankohtaisiin asioihin.

BDO-konsernissa seurataan systemaattisesti sekä koulutuksiin osallistumista että kouluttamista. Tämän avulla varmistetaan, että jokainen tarkastaja käyttää vuosittain tavoitellun määrän työaika kouluttautumiseen.

TARKASTUKSEN TOTEUTUS JA DOKUMENTOINTI

Käytännön tarkastustyön laadun turvaa laatukäsikirja, jonka kehittämisestä vastaa yhtiön laaturyhmä. Laatukäsikirjaa päivitetään jatkuvasti voimassa olevien säädösten sekä kansainvälisten tilintarkastusstandardien ja -suositusten mukaisesti.

Laaturyhmä ylläpitää ja kehittää tilintarkastajien käyttöön työpaperipohjia ja manuaaleja, joilla varmistetaan tarkastustyön riittävä sisältö sekä dokumentointi julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla. Henkilöstön tulee työpaperipohjia käyttäessään ja muokatessaan käyttää kuitenkin ammatillista harkintaa sen varmistamiseksi, että kulloinkin tarpeelliset seikat tulevat jokaisen toimeksiannon kohdalla dokumentoiduiksi ja arvioiduiksi asianmukaisesti ammatillisten standardien ja yhtiöiden toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Asiakaskohtaiset työpaperit arkistoidaan BDO-konsernin käyttämään sähköiseen dokumentinhallinta-järjestelmään laaturyhmän hyväksymien dokumentointiperiaatteiden mukaisesti sovitua asiakaskansion rakennetta käyttäen. Näin varmistetaan työpapereiden saatavuus ja käytettävyyys myös jälkikäteen.

Toimeksiantovastuullinen allekirjoittaa toimeksiannosta annettavat raportit. Toimeksiantotiimin johtajana hänen tulee:

- vastata kokonaislaadusta jokaisessa toimeksiannossa, johon hänet on nimetty
- varmistaa, että asianmukaisia menettelytapoja on noudatettu asiakassuhteen jatkamisessa ja että näihin liittyvät johtopäätökset ovat asianmukaiset ja että ne on dokumentoitu
- vastata siitä, että asiakkaan toimivalle johdolle ja hallintoelimille annetaan tieto hänen henkilöisyydestään ja siitä, mitä kuuluu toimeksiantovastuullisen tehtäviin

LAADUNVARMISTUSJÄRJESTELMÄ

- muodostaa käsitys siitä, että asiakassuhteessa noudatetaan riippumattomuusvaatimuksia ja vastata sellaisen informaation hankkimisesta, jolla riippumattomuutta vaarantavia uhkia on mahdollista tunnistaa (tiimin jäsenet dokumentoivat riippumattomuutensa vuosittain). Hän vastaa myös siitä, että tällaisten uhkien poistamiseksi tai vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle ryhdytään asianmukaisesti varotoimiin ja että tämä dokumentoidaan asianmukaisesti
- varmistaa, että toimeksiantotiimillä kokonaisuutena on asianmukainen ammatillinen pätevyys ja riittävästi aikaa pystyäkkeen suorittamaan toimeksianto niin ammatillisten standardien kuin säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten mukaisesti
- vastata toimeksiannon valvonnasta ja/tai toimeksiannon suorittamisesta ammatillisten standardien ja säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten mukaisesti, ja sen varmistamisesta, että toimeksiannosta annettava raportti on olosuhteisiin nähden asianmukainen
- varmistaa, että tehtyjä johtopäätöksiä ja toimeksiannosta annettavaa raporttia varten on hankittu tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä. Tämä tapahtuu käymällä läpi toimeksiantoa koskeva dokumentointi ja keskustelemalla toimeksiantotiimin kanssa.

SISÄINEN JA ULKOINEN LAADUNVARMISTUS

Yhtiössä tilintarkastajien hyviä menettelytapoja edistetään säännönmukaisin sisäisin laadunvarmistuksin, joita yhtiön laaturyhmässä toimivat kokeneet tilintarkastajat tekevät. Laadunvarmistuksessa käydään läpi tilintarkastajan työpaperit ja arvioidaan, onko tilintarkastusprosessissa noudatettu julkishallinnon hyvää tilintarkastustapaa ja yhtiön laatukäsikirjaa. Sisäisten laadunvarmistusten tulokset käydään yksityiskohtaisesti läpi laaturyhmässä ja tuloksista raportoidaan yhtiön toimitusjohtajalle sekä hallitukselle. Laadunvarmistusten tulokset otetaan huomioon, kun laatukäsikirjaa ja henkilöstön ammattitaitoa kehitetään.

Erityisen merkittävälle tilintarkastustoimeksiannoille tehdään toimeksiantokohtainen laadunvarmistus aina ennen tilintarkastuskertomuksen antamista. Mukautetuista kertomuksista sekä tilanteista, joissa pohditaan mukautetun kertomuksen antamista mutta päädytään kuitenkin antamaan vakiomuotoinen tilintarkastuskertomus, on hankittava laaturyhmän jäsenenä toimivalta tai muulta kokeneelta tilintarkastajalta ns. toinen mielipide.

Tilintarkastajamme ovat myös patentti- ja rekisterihallituksen suorittaman ulkoisen laadunvarmistuksen kohteena. Ulkoinen laadunvarmistus tapahtuu tilintarkastustutkintoihin (JHT/JHTT, KHT, HT) liittyvän laadunvalvonnan kautta. EU-hankkeiden osalta tarkastajamme ovat lisäksi EU-hanketarkastusten ulkoisen valvonnan piirissä.

LAADUNVARMISTUSJÄRJESTELMÄ

TOIMEKSIANTOKOHTAINEN LAADUNVALVONTATARKASTUS (EQCR)

Kun kyseessä on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, vaaditaan aina toimeksiantokohtainen laadunvalvontatarkastus (EQCR = Engagement Quality Control Review) ennen kuin tilinpäätöksen tilintarkastuksesta raportoidaan.

Muissa kuin lakisääteisen tilintarkastuksen toimeksiannoissa, joissa tehdään toimeksiantokohtainen laadunvalvontatarkastus (EQCR), toimeksiannosta annettavaa raporttia ei anneta ennen kuin laadunvalvontatarkastus on saatettu päätökseen.

Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä ovat muun muassa:

- julkisen kaupankäynnin kohteena olevat yhteisöt (tilintarkastuslaki 2 §)
- luottolaitokset (luottolaitostoiminnasta annettu laki 8 §)
- sijoituspalveluyritykset (laki sijoituspalvelu-yrityksistä 3 §)
- omistusyhteisöt (luottolaitostoiminnasta annettu laki 15 §)
- vakuutusyhteisöt (vakuutusyhtiölaki 1 §)
- vakuutusomistusyhteisöt (vakuutusyhtiölaki 8 §, vakuutusyhdistyslaki 6 b §)
- suuret vakuutusyhdistykset (vakuutusyhdistyslaki 1 §)
- B-eläkesäätiöt ja AB-eläkesäätiöt (eläkesäätiölaki 2 §)
- eläkekassat, jotka harjoittavat lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa (vakuutuskassa-laki 3 §)
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA (maalousyrittäjien eläkelaki 2 §)
- Työntekijän eläkelain eläkelaitos silloin, kun se käsittelee maatalousyrittäjien eläkelain mukaista eläkeasiaa (maalousyrittäjien eläkelaki 2 §)
- Merimieseläkekassa MEK (merimieseläkelaki 2 §)

BDO-konsernin laaturyhmä määrittelee erikseen, mitä muita yhteisöjä toimeksiantokohtaiset laadunvalvonta-tarkastukset koskevat. Kokonaisuutena BDO Oy:n laadunvarmennusjärjestelmä täyttää kansainvälisen laadunvalvontastandardin ISQC1 vaatimukset.

LIITE 2

BDO:N REFERENSSIT
VASTUUNALAISEN ANSIOLUETTELO

REFERENSSIMME

BDO on yksi Suomen johtavista seurakuntatalouksien tilintarkastajista. Kirkkovaltuuston toimikaudella 2019-2022 asiakkaanamme on ollut yli 100 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa. Referenssejämme valtuustokaudelta 2019-2022 on listattuna alla. Lisäksi meillä on huomattavaa muutakin julkishallinnon tarkastuskokemusta, tarkastamme vuosittain myös mm. satoja kuntia ja kuntayhtymiä. Halutessanne voitte myös lukea asiakkaidemme kokemuksista siitä, millaista kanssamme on tehdä työtä osoitteessa <https://www.bdo.fi/fi-fi/tietoa-meista/miksi-valita-bdo/asiakastarinat>

- Akaan seurakunta
- Alavieskan seurakunta
- Asikkalan seurakunta
- Enontekiön seurakunta
- Espoon seurakuntayhtymä
- Eurajoen seurakunta
- Euran seurakunta
- Forssan seurakunta
- Haapajärven seurakunta
- Haapaveden seurakunta
- Hangon seurakuntayhtymä
- Hankasalmen seurakunta
- Harjavallan seurakunta
- Hausjärven seurakunta
- Heinolan seurakunta
- Helsingin seurakuntayhtymä
- Hollolan seurakunta
- Huittisten seurakunta
- Humppilan seurakunta
- Hyrynsalmen seurakunta
- Hämeenkyrön seurakunta
- Ikaalisten seurakunta
- Ilomantsin ev.-lut. seurakunta
- Imatran seurakunta
- Ingå församling
- Jomala församling
- Joutsan seurakunta
- Juuan seurakunta
- Järvenpään seurakunta
- Kankaanpään seurakunta
- Kannuksen seurakunta
- Karkkilan seurakunta
- Karvian seurakunta
- Kaskisten seurakunta
- Kemijärven seurakunta
- Kemin seurakunta
- Keminmaan seurakunta
- Kemiönsaaren seurakunta
- Keravan ev.-lut. seurakunta
- Keuruun seurakunta
- Kinnulan seurakunta
- Kiteen seurakunta
- Kiuruveden seurakunta
- Kokemäen seurakunta
- Kontiolahden ev.-lut. seurakunta
- Korsnäs församling
- Kotka-kymin seurakunta
- Kouvolan seurakuntayhtymä
- Kristinestads kyrkliga samfällighet
- Kuhmon seurakunta
- Kustavin seurakunta
- Kärsämäen seurakunta
- Laitilan seurakunta
- Laukaan seurakunta
- Lemland-Lumparlands församling
- Lieksan seurakunta
- Liperin seurakunta
- Loimaan seurakunta
- Loviisanseudun seurakuntayhtymä
- Mariehamns församling
- Martinkosken seurakunta
- Maskun seurakunta
- Merikarvian seurakunta
- Muhoksen ev.-lut. seurakunta
- Multian seurakunta
- Muonion seurakunta
- Mynämäen seurakunta
- Myrskylän seurakunta
- Mäntsälän seurakunta
- Mäntyharjun seurakunta
- Naantalin seurakuntayhtymä
- Nakkilan seurakunta
- Nivalan seurakunta
- Nousiaisten seurakunta
- Nurmeksen ev.-lut. seurakunta
- Oriveden seurakunta
- Outokummun seurakunta
- Paltamon seurakunta
- Paraisten seurakuntayhtymä
- Parikkalan seurakunta
- Petäjäveden seurakunta
- Pohjois-lapin seurakuntayhtymä
- Polvijärven seurakunta
- Porin ev.-lut. seurakuntayhtymä
- Posion seurakunta
- Pudasjärven seurakunta
- Punkalaitumen seurakunta
- Pyhäjärven seurakunta
- Pyhärannan seurakunta
- Pöytyän seurakunta
- Raahen seurakunta
- Raisen seurakunta
- Rauman seurakunta
- Rautalammin ev.-lut. seurakunta
- Rautavaaran seurakunta
- Riihimäen seurakunta
- Ruokolahden seurakunta
- Ruskon seurakunta
- Sievin seurakunta
- Siikaisten seurakunta
- Siikalatvan seurakunta
- Sipoon seurakuntayhtymä
- Siuntion seurakuntayhtymä
- Sodankylän seurakunta
- Someron seurakunta
- Sotkamon seurakunta
- Sulkavan seurakunta
- Suonenjoen seurakunta
- Säkölä-Köyliön seurakunta
- Sääksmäen seurakunta
- Tainionvirran seurakunta
- Taivalkosken seurakunta
- Taivassalon seurakunta
- Tohmajärven seurakunta
- Toholammin seurakunta
- Ulvilan seurakunta
- Vehmaan seurakunta
- Vetelin seurakunta
- Vieremän seurakunta
- Vihdin seurakunta
- Ypäjän seurakunta
- Äänekosken seurakunta

EETU RANTAKEISU

Audit Manager

YHTEYSTIEDOT

+358 50 346 7976

eetu.rantakeisu@bdo.fi

KIELITAITO

suomi	äidinkieli
englanti	erinomainen
ruotsi	tydyttävä
saksa	tydyttävä

YDINOSAAMINEN

Manager Eetu Rantakeisu on aloittanut BDO:lla lokakuussa 2017 ja hänellä on viiden vuoden kokemus tilintarkastuksesta. Eetu on JHT- ja HT-auktorisoitu tilintarkastaja. Hänellä on monipuolista kokemusta sekä kuntien, seurakuntien että yhtiöiden tilintarkastuksesta. Lisäksi Eetulla on laajasti kokemusta EU-hankkeiden tarkastuksista (mm. Karelia CBC, Interreg). Eetu on tehnyt IT-avusteista tarkastusta (CaseWare IDEA -data-analyysoityökalu) sekä käyttänyt BDO:n omaa APT-tarkastusohjelmaa.

KOULUTUS JA AUKTORISOINNIT

• JHT-tutkinto	2022
• HT-tutkinto	2020
• Kauppatieteiden maisteri, Oulun yliopisto	2017
• Ylioppilas, Kiviniityn lukio, Kokkola	2012

TYÖKOKEMUS

• Manager, BDO Oy	10/2017-
• Tilintarkastustraine, PwC Oy	1/2017-6/2017
• Harjoittelija, Accountor Oy	6/2015-8/2015

TARKASTUSKOKEMUS (päävastuullinen)**Kunnat, kaupungit, kuntayhtymät**

- Simon kunta 2022-
- Lumijoen kunta 2022-
- Pelkosenniemen kunta 2022-
- Savukosken kunta 2022-
- Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä 2022-

Yhtiöt

- Vesikolmio Oy 2021-
- Kiinteistö Oy Lumijoen Kartano 2022-
- Lumijoen Vesi Oy 2022-
- Kiinteistö Oy Sairaalanranta 2020-

TARKASTUSKOKEMUS (tarkastustiimin jäsen)**Kunnat ja kaupungit**

- Kemin kaupunki 2017-2018
- Tornion kaupunki 2017-2018
- Puolangan kunta 2017-
- Oulun kaupunki 2018 -
- Kuusamon kaupunki 2018-
- Suomussalmen kunta 2018-2019
- Ranuan kunta 2018-2020
- Sotkamon kunta 2018-2020
- Ristijärven kunta 2018-
- Hyrynsalmen kunta 2018-
- Taivalkosken kunta 2018-2020
- Utajärven kunta 2018-
- Kalajoen kaupunki 2020-
- Lumijoen kunta 2019-

Kuntayhtymät

- Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 2017-2018
- Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 2017-
- Raahen hyvinvointikuntayhtymä 2018-
- Oulunkaaren kuntayhtymä 2018-

Yhtiöt ja säätiöt

- Kiertokaari Oy
- Monetra Oulu Oy
- Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy
- Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
- Oulun Energia Oy
- Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy
- Oulun Energia Urakointi Oy
- Oulun Sähkömyynti Oy

- Työterveys Virta Oy
- Scanlab Oy
- Turveruukki Oy
- Lumijoen Vesi Oy
- Kiinteistö Oy Lumijoen Kartano

Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy (y-tunnus 0904285-6) kuuluu suomalaiseen BDO-konserniin. Emoyhtiö BDO Oy on itsenäinen jäsen BDO International Limitedissä ja kuuluu kansainvälisten itsenäisten BDO-jäsenyhtiöiden verkostoon.

BDO Auditor Oy
Vattunimenranta 2
00210 Helsinki

www.bdo.fi